

Metsänomistajat

Työtä metsänomistajien eteen

Mikko Kriikku
Kenttäpäällikkö
MTK metsälinja

Tasemo 13.10.2021

Metsänomistajat –strategian tavoitteet

Metsävaltuuskunta hyväksyi 29.10.2020

- **Lisäämme kilpailua metsänomistajan eduksi**
 - metsänhoitoyhdistysten puukauppapalvelujen lisääminen
 - metsänomistajalle lisäarvoa puun ja metsien monipuolisesta käytöstä
 - sähköinen kauppapaikka kattavasti käyttöön
- **Rakennamme yhtenäisen ja uudistuvan Metsänomistajat-järjestön**
 - lisääntyvä yhteistyö edunvalvonnassa, markkinoilla ja markkinoinnissa
 - yhteiset ja kannattavat liiketoimintamallit tukevat vaikuttavaa edunvalvontaa
 - yhtenäinen ja paras tietojärjestelmä ja palvelumalli
- **Olemme metsänomistajan tukena ja turvana**
 - edunvalvonnan hyötyjen kirkastaminen metsänomistajalle
 - tuki omistajuuden eri tilanteissa
 - laaja, edustava ja osallistuva jäsenkunta

Ketjun toimijat ja niiden roolit (Metsänomistajat-ketjustrategia)

Metsänhoitoyhdistykset

- Ketjun keskeisin osa: tarjoavat ja toteuttavat palveluja, joita metsänomistajat tarvitsevat metsäomaisuudestaan huolehtiessaan
- Huolehtivat metsänomistajien edunvalvonnasta paikallistasolla

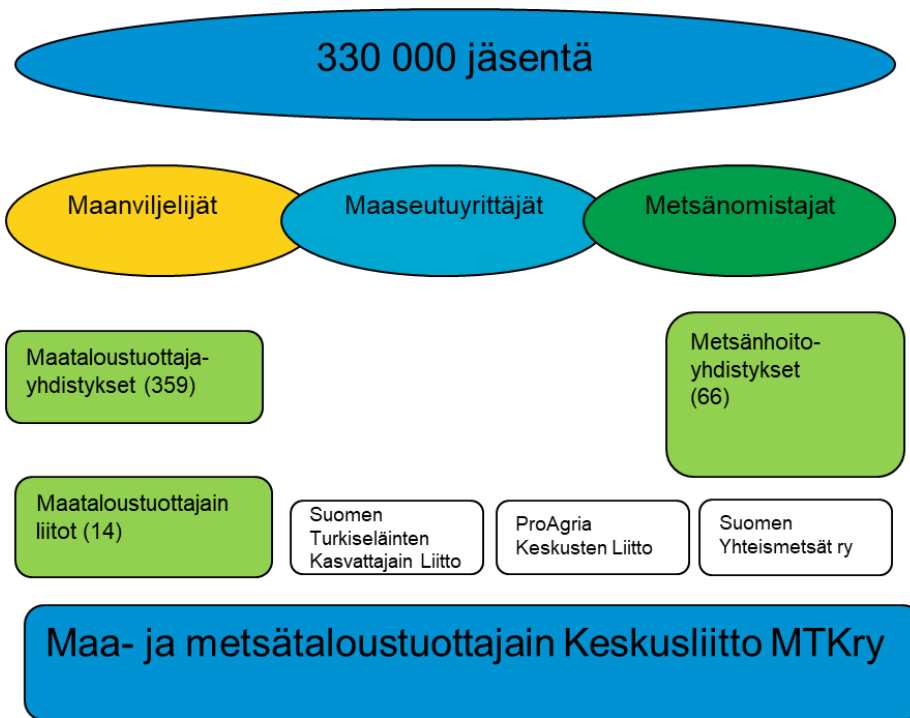
MTK

- Vastaa maakunnallisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä edunvalvonnasta
- Tekee ketjun toiminnan metsäpoliittiset linjaukset

MHYP Oy

- Koordinoi ja kehittää ketjun toimintaa ja palvelutuotteita, huolehtii ketjun yhtenäisyydestä ja valtakunnallisesta markkinoinnista

MTK:n organisaatio

MTK keskusliiton hallinto

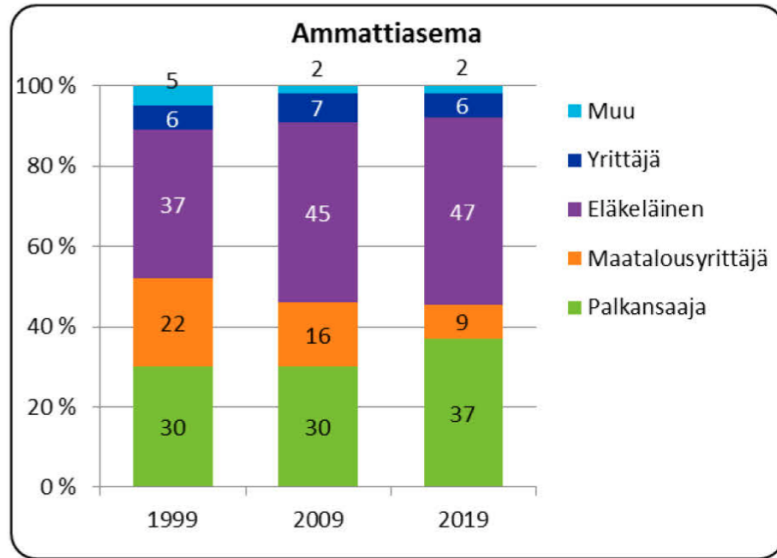

Edunvalvontakokonaisuus: me teemme metsäomistajan eteen enemmän

- Globaalisti
 - International Family Forestry Alliance (IFFA) + kehitysyhteistyössä Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development (FFD)
- Euroopassa
 - Euroopan metsänomistajat (CEPF) & Euroopan tuottajat (Copa)
- Pohjoismainen yhteistyö
 - NSF
- Kansallinen ja kansainvälinen vaikuttaminen
 - MTK
- Alueellinen ja paikallinen edunvalvonta
 - MTK ja mhyt

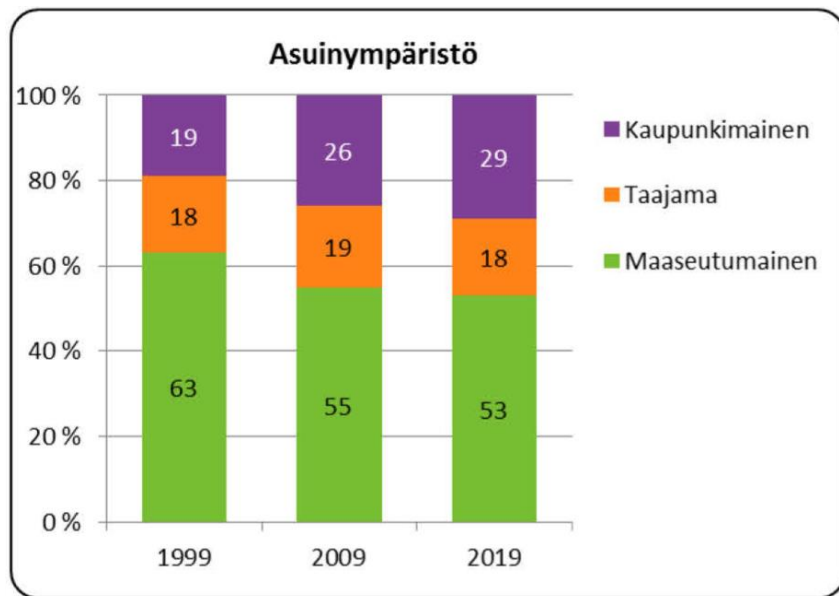
Metsänomistaja 2020 –tutkimus

<https://www.helsinki.fi/fi/tutkimusryhmat/metsanomistaja-2020>

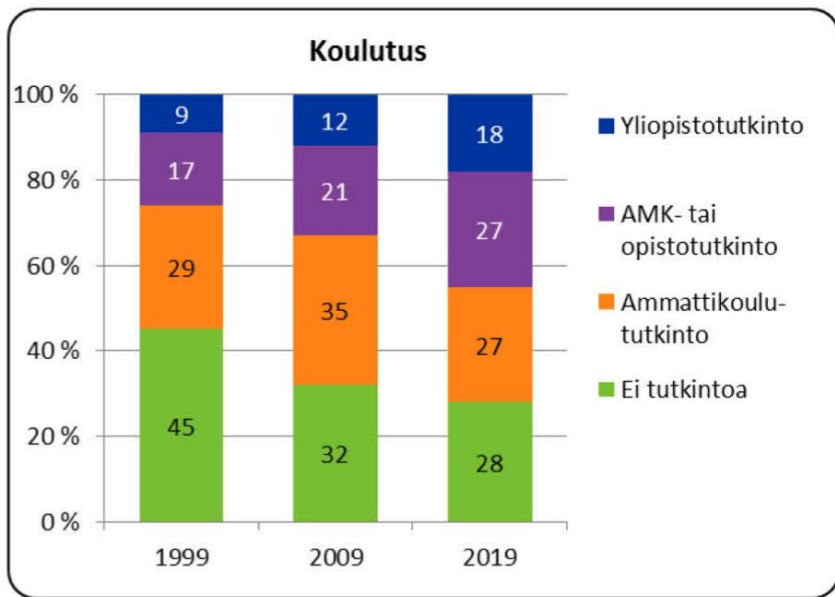
- Viime vuosikymmenellä palkansaajien osuus kasvanut selvästi.
- Metsänomistajista enää noin joka kymmenes on päätoiminen maatalousyrittäjä.
- Eläkeläisten osuudessa ei ole tapahtunut suurta kasvua viimeisen vuosikymmenen aikana ja heidän määrä näyttäisi tasaantuvan vajaaseen puoleen omistajista.
- Metsätulot ja taloudellinen turvallisuus korostunut metsänomistajien tavoitteissa

Asuin ympäristön muutos

- Kaupunkimaisessa ympäristössä asuu lähes kolmasosa omistajista
- Taajamassa tai kirkonkylässä asuu viidesosa omistajista
- Yli puolet metsänomistajista asuu yhä maaseudulla haja-asutusalueella
- Metsänomistuksen siirtyminen kaupunkeihin on ollut yllättävän hidasta viime vuosikymmenen aikana

Koulutustason muutos

- Koulutustason nousu metsänomistajien keskuudessa on ollut erityisen nopeaa viimeisen 10 vuoden aikana
 - Opisto-, ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto on jo lähes puolella omistajista
 - Sekä yliopistotutkinnon että opisto- tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on noussut kuudella prosenttiyksiköllä kymmenessä vuodessa
- **Metsänomistajat ovat entistä koulutetumpia**

Puumarkkinat

Mikä on MTK:n rooli?

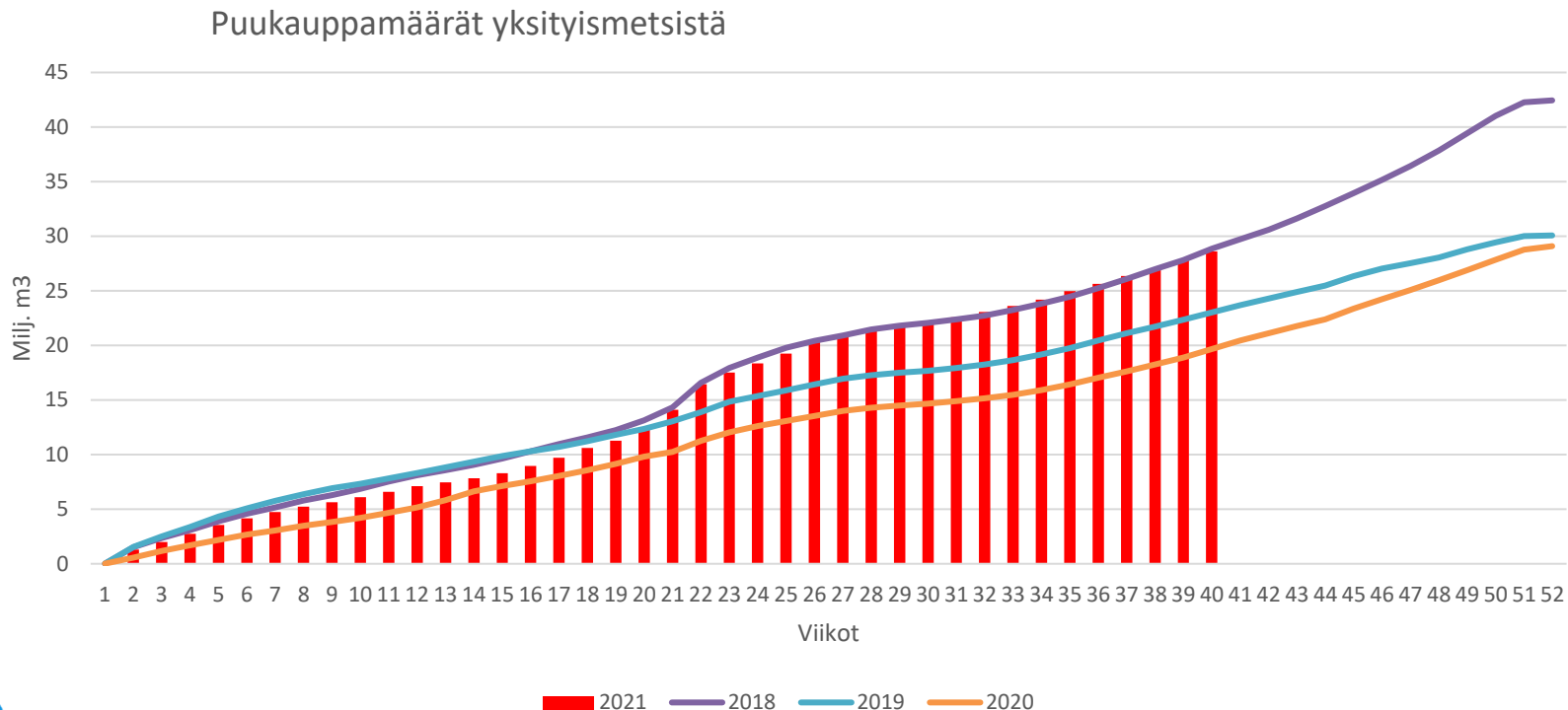

Puumarkkinaedunvalvonta

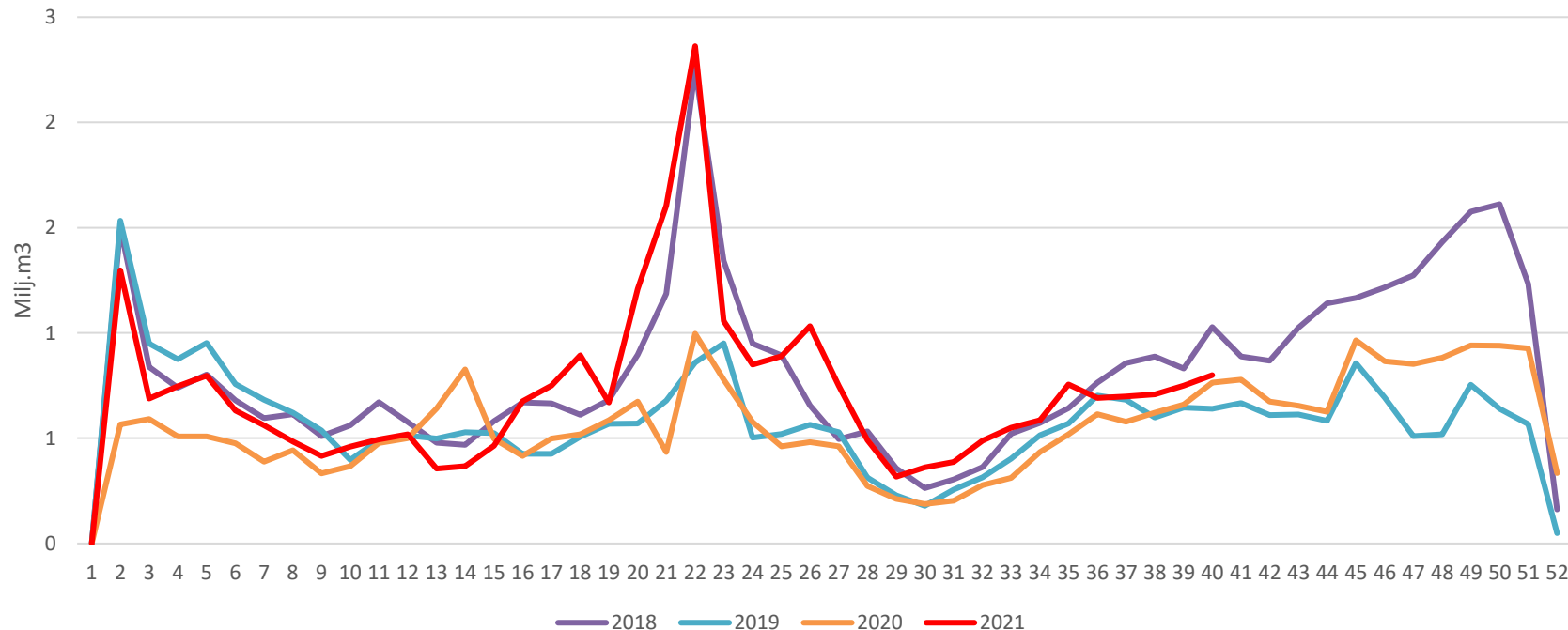
- Analyysit ja informaatio
- Mittaus, katkenta ja korjuu
- Ei ennustamista, ei hintasignalointia
- Ei horisontaalista hinta- tai määräyhteistyötä
- Kilpailulainsäädäntö kiristyy koko ajan
- Samat säännöt koskevat myös mhy-puukauppaedunvalvontaa
- Tutkimuslaitosten (PPT ja Luke) ennusteet tärkeitä

Puukaupan kehittyminen

- Puukauppa: Puukauppa kääntyi kesällä vuoden 2018 käyrälle. Viikolla 40 puukauppoja 800 000 m³ (+46%)

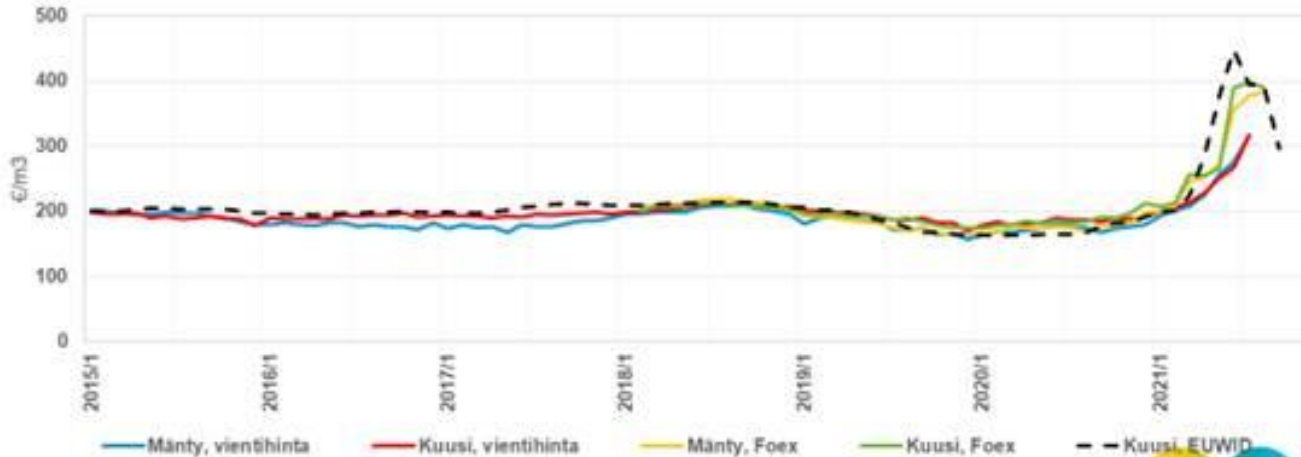

Viimeiset viikot siirtyneet alemmille käyrille!

SAHATAVARAN HINTAKEHITYS

tammikuu 2015 (sarja alkaen 1988) – 9/2021, €/m³ (nimellishinnoin)

Metsänomistajat

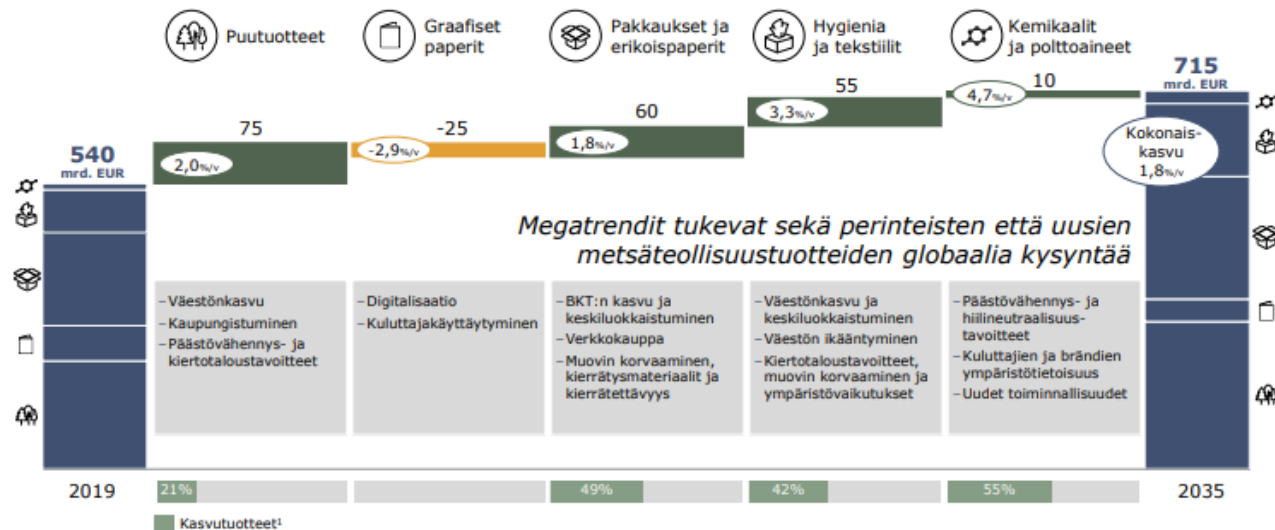
4.1.2022

Kuusisahatavara Saksassa noin 300€/m³ (EUWID), eli tullut alas noin 100€, mutta edelleen noin 100€ keskiarvon yläpuolella

Metsäteollisuuden kokonaismarkkina kasvaa n.30% vuoteen 2035 mennessä

METSÄTEOLLISUUDEN TUOTTEIDEN KOKONAISMARKKINA

Metsäteollisuuden tuotteiden kokonaismarkkinan arvioidaan kasvavan globaalisti 1,8%/v, joka vastaa 175 mrd. euroa vuosina 2019 – 2035

¹Kasvutuotteiksi on valittu sellaisia tuotteita, joiden ennustettu vuosittainen kasvu ylittää tuoteryhmän keskimääräisen kasvuprosentin.

² 17-06-2021 | COPYRIGHT AFRY AB | UUSIEN JA KASVUTUOTTEIDEN POTENTIAALI 2035

Yhteenveto

- Korona sekoitti maailmanmarkkinoita, mutta vahvasti puumarkkinoita!
- Talousennusteet lupaavat hyvää
- Pitkän aikavälin metsäteollisuuden näkymät valoisat
- Sahatavaramarkkinoiden hinnat hieman taittumassa (PTT: 2021 +22 ja 2021 -10%). Tuotantomäärien ennakoidaan kasvavan. (PTT)
- Kemiallisen metsäteollisuuden määrien ennakoidaan kasvavan, paitsi paperi. Hintojen ennakoidaan nousevan, paitsi sellu. (PTT)
- Puukauppa kumulatiivisesti vuoden 2018 ennätystahdissa, mutta edelliset viikot jääneet alemmille käyrille
- Puunhinta nousi kesällä huippuun, josta hieman laskenut. Ennakoidaan jatkavan nousua ensi vuonna (1% tukki, 3% kuitu, PTT)!
- Pystyvarastot purkautuvat korkeiden hakkuumäärien johdosta!
= PUUKAUPPAA LUVASSA KORONA-AJAN JÄLKEEN

Ajankohtaisia asioita edunvalvonnasta

EU rakentamassa mahdotonta metsäkokonaisuutta

- Komission metsästrategia jäsenmaiden ja parlamentin tahdon vastainen
- RED jopa bioenergiavastainen eikä tunnista metsänhoidon sivuvirtoja
- Kestävän rahoituksen taksonomia huonosti sopiva suomalaiseen metsätalouteen, estäisi mm. ilmastohyötyjen saavuttamisen
- BD-strategia tavoittelee 30%:n suojelua

PEFC vaatimuksia päivitetään

- Laajapohjainen standardityöryhmä valmistelee, 65 eri tahoa ollut mukana työssä
- Standardiluonnos valmistunee vuoden loppuun mennessä
- Uudet vaatimukset käyttöön 2022
- Ympäristövaatimukset kasvavat (mm. suojakaistat, säästöpuut)

Metsätalouden tukijärjestelmää uudistetaan

- Nyky-keralle jatkoa v. 2023 loppuun
- Uuden kannustejärjestelmän luonnostelu loppusuoralla
- Tuettavat työlajit pääosin säilyvät entisinä:
 - Suurimmat muutokset suometsien hoidon tukeen
painotusta suunnitteluun ja vesiensuojeluun;
ojien kaivuuseen ei enää tukea
 - Taimikon ja nuoren metsän hoito *de minimis* –tukena
(ei enää ennakkohakemusta)

Joutoalueiden metsitykseen tukea

- Hallitusohjelma: tavoitteena hiilinielujen lisääminen
- Tukea voisivat saada:
 - Puuttomat, maataloustuotannon ulkopuoliset alueet (ei maataloustukia 2019 jälkeen)
 - Käytöstä poistuneet turvetuotantoalueet
 - Tukea ei metsämaalle (ei vajaatuottoisten metsien uudistamiseen)
- Otettava huomioon luonnon monimuotoisuus, maaseutumaisema, kaavarajoitteet
 - ELY-keskuksen sitova lausunto kohteen soveltuvuudesta
- Ely:ssä hakemukset ruuhkautuneet. Vain muutama hanke saatiin tälle vuodelle. Pääosa siirtyy ensi vuoteen.

Lunastuslain uudistus

- Laki vuodelta 1977, ei uudistettu sen jälkeen
- Uudistus koskee lunastuskorvauksia
- +15%
- Käyvästä arvosta markkina-arvoon
- Asunto- ja elinkeinotakuu
- Lausunnoista kolmasosa mhy/mtk – yhdistyksiltä!
- Lain eteneminen epävarmaa

MRL:n uudistus

- Tavoitteena oli sujuvoittaa kaavoitusta ja lupaprosesseja
- Tavoitteet eivät näytä toteutuvan ja uudistus vastatuulella, esim. maakuntaliitot
- YM:n esitys lisäämässä YM:n valtaa paikallisten kustannuksella
- Valmistelutyöryhmään ei kutsuttu maanomistajien edustajia
- Lausunnot ministeriön, ei työryhmän esitys

LSL:n uudistus

- ”Lakiesitys maanomistajan kannalta kelvoton”, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila
- Selvilläolopykälä tulkinnallinen -> vieritetäänkö vastuuta metsänomistajille, yrityksille ja urakoitsijoille?
- Kuulemis- ja oikeussuojakeinot epäselvät ja puutteelliset
- Taloudellisten vaikutusten arviointi puutteellinen
- Tämäkin valmisteltu vain yhdestä näkökulmasta
- Tsekataa MTK:n yksityiskohtainen vastine (45 sivua), mtk.fi

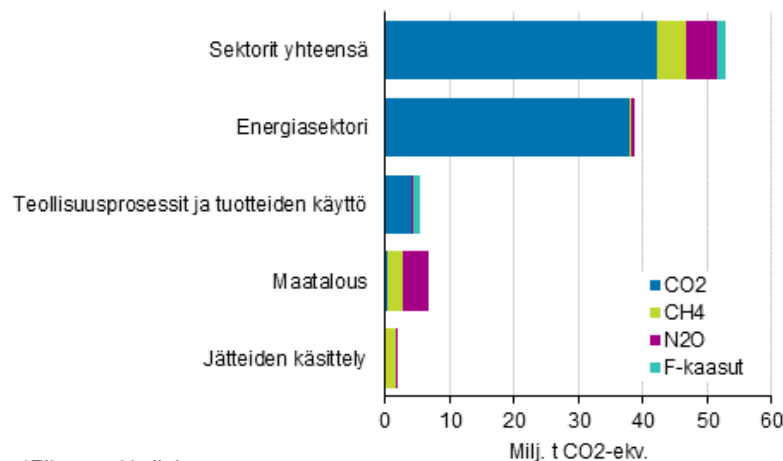

Ilmasto
Metsäluonnon
monimuotoisuus
Vedet

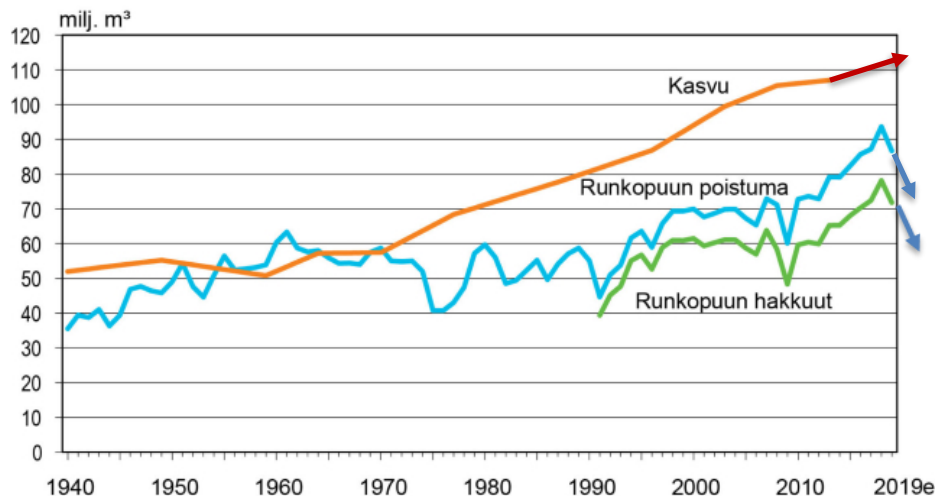
Metsät sitovat hiiltä ja ovat merkittävä hiilivarasto

Suomen päästöt 2019

*Pikaennakkotieto

Metsien kasvu ja poistuma

- Metsät sitovat yli kaksi kertaa enemmän hiiltä kuin, mitä ovat kotimaiset päästöt
- Vuonna 2020 hakkuiden jälkeen metsiin sitoutuu noin 75 % kokonaispäästöistä

Metsänhoito on avainroolissa

- Suomen metsien puuston määrä on 2,5 miljardia kuutiometriä, eli suurempi kuin koskaan vuoden 1921 jälkeen
- Puuston vuotuinen kasvu on nyt 108 miljoonaa kuutiometriä. Kasvu on kaksinkertaistunut viimeisen 50 vuoden aikana.
- Aktiivisella metsänhoidolla on mahdollisuus kasvattaa puuston määrää yli 3 mrd kuutiometriin vuoteen 2045 mennessä
 - Taimikon ja nuoren metsän hoito
 - Metsien ravinnetalouden edistäminen
 - Jalostetun siemenviljelyaineiston hyödyntäminen
 - Metsäkadon ehkäisy ja metsittäminen
 - Samaan aikaan on mahdollista lisätä monimuotoisuustoimenpiteitä ja jatkuvaa kasvatusta sekä vähentää kunnostusojitusta

Sidotun hiilen hinta metsänhoidossa, €/tCO₂

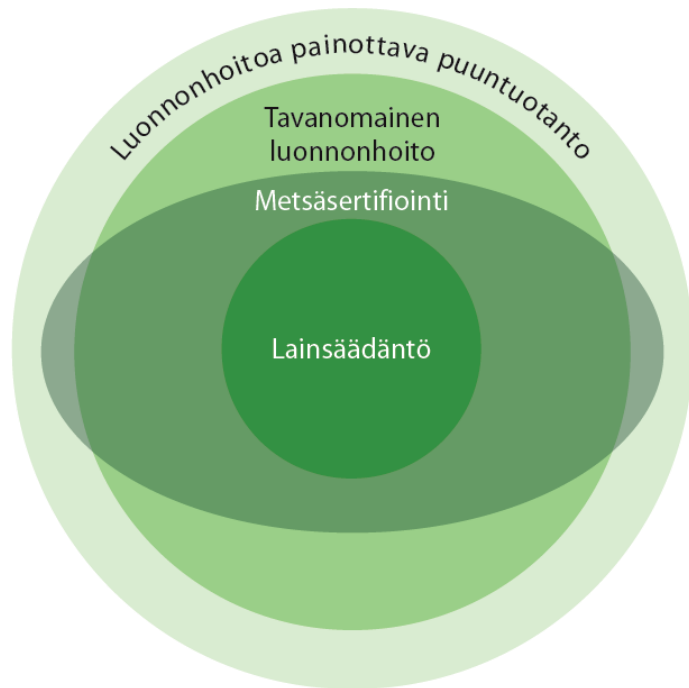
- Erittäin kustannustehokasta hiilensidontaa, selvästi alle 10 €/tCO₂
- Hakkuiden vähentäminen useita kymmeniä kertoja kalliimpaa (200 €/tCO₂)
- Hakkuiden vähentäminen myös näivettää suomalaista hyvinvointia
- Yhteiskunnan kannustimet hiilensidontaan (metsänhoito) ovat varsin perustellut

Puutuotteilla merkittävä vaikutus

- Aktiivinen metsänhoito mahdollistaa myös ilmastoystävällisten puutuotteiden tuotannon kasvun, mikä osaltaan vähentää uusiutumattomien raaka-aineiden käyttöä globaalisti.
- VTT:n Metsäteollisuus ry:lle laatiman tutkimuksen mukaan Suomessa puusta valmistettujen tuotteiden globaali ilmastohyöty on jo nyt yli 16 miljoonaa hiilidioksiditonnia. Se on yli kolmasosa maamme kokonaishiilidioksidipäästöistä.

Monimuotoisuuden turvaaminen

- **Metsälaki 2014**
 - hakkuutavat, ML 10§ kohteet
- **Luonnonsuojelulaki päivityksessä**
 - laki, kompensatiot ja rauhoitettujen lajien aiheuttamien haittojen korvaukset
- **PEFC-sertifiointi päivityksessä**
 - Elävien säästöpuiden ja kuolleen puun määrä ja järeys kasvaa
 - Vesistöjen ja soiden suojakaistat levenevät, ja suojakaistoille vain poimintahakkuita
- **METSO vapaaehtoinen metsiensuojeluohjelma**
 - Jatkuu itsenäisenä vuoden 2025 jälkeenkin!
- **Helmi-ohjelma METSON rinnalle**
 - Vapaaehtoiset keinot muihinkin elinympäristöihin
- **Monimetsä: talousmetsien luonnonhoito**
 - Parhaat käytännöt: säästö- ja lahoppuut, sekapuustoisuus, riistatiheiköt, vesiensuojelu
- **Lajiturva: uhanalaisten lajien havainnot metsätoimijoille**
 - Lajilista kasvaa. Maanomistaja päättää ei-lakisääteisesti suojeltujen lajien huomioinnista.
 - Tavoite: entistä ajantasaisempi lajitieto suoraan metsätoimijoiden paikkatiedossa

Ajankohtaiset Pirkanmaalla 1/3

Pirkanmaan metsäohjelma 2021-2025

- Lakisääteinen metsäsektorin kehittämissuunnitelma
- Tavoitteena edistää metsien kestäväää käyttöä
- Toteuttaa EU:n ja Suomen tavoitteita
- Metsäneuvosto laatii, seuraa ja edistää

Ajankohtaiset Pirkanmaalla 2/3

Pirkanmaan biodiversiteettiohjelma

- Tavoite torjua monimuotoisuuskatoa maakunnassa
- Ely ja Pirkanmaan liitto, Ely:llä vetovastuu
- Laaditaan 2021 aikana
- Pohja-aineistona keväällä ilmestynyt Pirkanmaan uhanalaiset lajit ja luontotyytit -selvitys

Ajankohtaiset Pirkanmaalla 3/3

Pirkanmaan maakuntakaavan uudistaminen

- Syksyllä maakuntavaltuusto tehnee päätöksen vaihemaakuntakaavasta
- Kuntakeskustelut käynnissä
- Maakuntahallitus antanut evästyksiä
- Taustaselvityksinä mm:
 - Tuulienergiaselvitys
 - Uhanalasselvitys ja valmisteltava monimuotoisuusohjelma
 - Huomioidaan lisäksi HINKU –sitoumus
- Tavoite saada kaava valmiiksi kuluvan kauden aikana
- Vuodenvaihteen tienoilla osallistumis- ja arviointisuunnitelma lausunnoille

Koulutus

Syksyn koulutustarjonta jäsenille runsasta, tsekkaa koulutukset mhy.fi ja mtk.fi/koulutus ja osallistu!

Mhy:n jäsenyys kannattaa!

Kiitos!